

Lausunto

26.06.2019

Asia: VM/1076/03.01.01/2019 VM056:00/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asiakirjojen turvallisuusluokittelusta valtionhallinnossa

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Valtiovarainministeriö

VM056:00/2019

VM/1076/03.01.01/2019

ITÄ-UUDENMAAN PELASTUSLAITOKSEN LAUSUNTO LUONNOKSESTA VALTIONEUVOSTON
ASETUKSEKSI ASIAKIRJOJEN TURVALLISUUSLUOKITTELUSTA VALTIONHALLINNOSSA

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asiakirjojen turvallisuusluokittelusta valtionhallinnossa. Itä-Uudenmaan pelastuslaitos on tehnyt asetusluonnoksesta seuraavat havainnot.

Julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain mukaisesti alueen pelastustoimen viranomaiset eivät kuulu asetusluonnoksen säätelyn piiriin. Asetusluonnoksella on kuitenkin merkittäviä vaikutuksia myös alueen pelastustoimen viranomaisten toimintaan, huomioiden että tiedonhallintalaki koskee myös kunnallisia viranomaisia.

Alueen pelastusviranomaisen käsittelemiä asetusluonnoksen piiriin kuuluvia salassa pidettäviä asiakirjoja ovat erityisesti viranomaisten julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 7-8 kohdan ja osin myös 5 kohdan perusteella salassa pidettäväksi säädetyt asiakirjat. Asetusluonnoksen 6 §:ssa esitetty velvoite valtionhallinnon viranomaisille varmistua asiakirjan asianmukaisesta suojaamisesta ennen sen luovuttamista aiheuttaa käytännössä vastaavan tarpeen toteuttaa vastaavanlaista

turvallisuusluokittelua myös alueen pelastusviranomaiselle. Itä-Uudenmaan pelastuslaitos esittää, että asetuksessa kuvattaisiin menettelytapaa, jolla asianmukaisesta suojaamisesta voitaisiin varmistua.

Käytännössä on siis todettu, että viranomaisyhteistyön toteuttaminen vaatii alueen pelastusviranomaiselta vastaavia menettelyjä ja käytäntöjä asiakirjojen luokittelussa kuin valtionhallinnon viranomaisilta. Tältä osin asetusluonnoksessa ehdotettu muutos turvallisuusluokittelun pakollisuuteen vaikuttaa de facto myös alueen pelastusviranomaisen käytäntöihin. Tällä voi olla merkittäviä toiminnallisia vaikutuksia alueen pelastusviranomaisten toimintaan, sekä pieniä vaikutuksia myös kuntatalouteen.

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos pitää hyvänä luonnoksessa esitettyä mallia poistaa muiden kuin turvallisuusluokiteltujen salassa pidettävien asiakirjojen luokittelun taso.

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos pitää erityisen tärkeänä asetuksen muistioloennoksessa mainittua pakkotilamenettelyä tilanteissa, joissa salassa pidettävän aineiston siirtämisen asianmukaisesti salattuna ei ole mahdollista. Tällaisia tilanteita voi muodostua esimerkiksi pelastuslain 32 § mukaisessa pelastustoiminnassa, jossa aineiston siirtäminen voi olla välttämätöntä onnettomuuden vahinkojen rajoittamiseksi. Tällainen tilanne voi koskea esimerkiksi laajavaikutteista ydinvoimalaitosonnettomuutta, jossa tilanteesta informoitavia tahoja on huomattava määrä, eikä alueen pelastusviranomaisen voi edes ennakkosuunnittelulla varmistua kaikkien tahojen riittävästä tietoturvasuojauksen tasosta.

Peter Johansson

pelastusjohtaja

Ilkka Eskelinen

paloinisinööri

Eskelinen Ilkka

